

ŽENY PROSTŘEDNICE – SOCIÁLNÍ A KULTURNÍ MEDIÁTORKY ETICKÉ PRINCIPY

Etické zásady a principy obsažené v tomto kodexu jsou vyznávány a v praxi aplikovány sociálně-kulturními mediátorkami, jejich zaměstnavateli, spolupracovníky a donátory.

Dodržování těchto zásad umožňuje zdárný průběh mediace vedený sociálně-kulturní mediátorkou.

Sociální a kulturní mediace je založena na principech svobody a rovnosti partnerů, důvěry a dodržování mlčenlivosti. Tento proces je charakteristický přítomností třetí nestranné osoby – mediátorky. Mezi klíčové postoje mediátorky patří: nestrannost, hledání společného mezi stranami v konfliktu a kompetentní zvládnutí celého procesu.

1. PRINCIPY PROFESIONÁLNÍ SOCIÁLNÍ A KULTURNÍ MEDIACE

Sociálně-kulturní mediace se zaměřuje na:

- uvědomění si vlastních práv u obou stran v konfliktu
- vytvoření takových podmínek, ve kterých si budou strany v konfliktu naslouchat
- podporu klientů v hledání vlastní identity, osobní historie a specifických dovedností
- seznámení klientů s fungováním, požadavky a omezeními institucí

Mediaci nelze nahradit interpretací zákonných postupů a vymáháním jejich dodržování.

Sociálně - kulturní mediátorka může odmítnout nebo ukončit mediaci v případě, že nejsou dodržovány etické zásady týkající se procesu mediace.

Sociálně-kulturní mediátorka usiluje o úspěšný výsledek mediace, není však povinná dosáhnout dohody mezi stranami v konfliktu.

Následující principy napomáhají úspěšnému průběhu sociálně-kulturní mediace:

1.1. Informovanost a svobodný souhlas zúčastněných stran

Sociální a kulturní mediace vyžaduje svobodný souhlas účastníků - jednotlivců, skupin nebo institucí, které jsou v konfliktu.

Sociálně-kulturní mediátorka musí před zahájením mediace:

- představit a vysvětlit svou roli prostředníka a nikoliv překladatele, tlumočníka nebo zástupce jednoho nebo ostatních žadatelů
- informovat o různých metodách intervence na poli mediace

- ujistit se, že všichni účastníci rozumí všem poskytovaným informacím
- získat svobodný souhlas každého účastníka s mediací a dohlížet nad rovnými podmínkami pro všechny účastníky mediace

Vytváření vhodných podmínek v rámci veřejných institucí, které umožňují poskytování informací a získávání informovaných souhlasů, je úkolem profesní asociace sociálně-kulturních mediátorek. Asociace zasahuje v případech, kdy sociálně-kulturní mediace není uznávána některými veřejnými institucemi (např. policie, soudy, zdravotnictví) jako legitimní metoda řešení konfliktu.

1.2. Rovnost účastníků mediace

Mediace je založena na rovnosti mezi zúčastněnými stranami.

Když se sociálně-kulturní mediace týká migrantů, účastníci mediace nejsou a priori v rovnoprávné situaci, protože mediace může být ovlivněna historickým kontextem koloniální minulosti Francie (tj. vztahu typu vládnoucí/podrobený).

V případě, kdy se mediace účastní osoby v nepříznivé sociální situaci (oběti násilí, problémy ve škole, pokuty), navíc neovládající jazyk, nacházejí se tyto klienti při jednání s institucemi v nerovném postavení.

Pro vytvoření rovných podmínek pro všechny zúčastněné strany je nezbytné reflektovat a eliminovat prvky moci v komunikaci. Mediátorka může usměrňovat komunikaci ve prospěch osoby ve slabší pozici tím, že:

- poskytuje nezbytný čas na detailní popis situace
- povzbuzuje klienta při popisu situace
- posiluje důvěru klienta v celý proces tím, že přikládá váhu jeho slovu.
- zaručuje, aby vyjádření klienta bylo bráno do úvahy.

To vše může přispět k znovuzískání rovného postavení oslabené osoby.

V některých případech může být i sociálně-kulturní mediátorka v nerovné situaci vůči institucím, např. z důvodu svého migrantského původu nebo z důvodů neuznání svého statusu mediátorky. V těchto případech zasahuje zaměstnavatel, který formálně etabluje její postavení a roli mediátorky.

1.3. Diskrétnost a důvěra

Sociálně-kulturní mediátorka je vázána mlčenlivostí, principy důvěry a musí respektovat soukromí jednotlivců.

Informace z mediace smí použít jen po dohodě s osobami, které jí je poskytly a v to pouze v případě, že zveřejnění těchto informací klientům neuškodí.

1.4. Profesní tajemství

V rámci profesionalizace sociálně-kulturní mediace spadá činnost mediátorů mezi profese dodržující profesní tajemství. Sociálně-kulturní mediátorka musí dodržovat profesní tajemství, pokud se v průběhu mediace dostane k informacím důvěrného charakteru.

Účel dodržování profesního tajemství

Dodržování profesního tajemství ze strany mediátorky je výrazem respektu k soukromému životu klientů, kteří ji svěřili informace důvěrného charakteru. Tento respekt je nedílnou součástí její důvěryhodnosti a přispívá tak k nastolení důvěry mezi ní a stranami v konfliktu.

Výjimky z dodržování profesního tajemství

Mediátorka má povinnost v závislosti na platné legislativě použít svěřené informace, pokud jedná s institucemi z justice, zdravotnictví nebo správními orgány, zejména v případech, kdy se jedná o ochranu dětí a mladistvých nebo osob v nebezpečí.

Jelikož mediátorka zná kulturní prostředí zúčastněných klientů, může posuzovat různé situace odlišně než ostatní odborníci. Také musí u svého zaměstnavatele, v rámci asociace, nebo u podpůrné skupiny či etického výboru projednávat sporné situace a svá rozhodnutí opírat o jejich podporu a stanoviska.

Sdílení profesního tajemství

Mediátorka může v rámci své spolupráce s dalšími odborníky předávat důvěrné informace za následujících podmínek:

- Musí si být jistá, že osoby, kterým informace předává, podléhají dodržování profesního tajemství.
- Musí si být jistá, že účastníci mediace s předáním informace souhlasí nebo jsou aspoň informováni.
- Informace je možné předávat jen v případech nezbytně nutných pro hájení zájmů klientů mediace.

1.5. Nezávislost mediátorky

Sociálně-kulturní mediátorka neprojevuje a neobhazuje zájmy jednotlivců, skupin nebo institucí a nezastupuje žádnou z těchto stran. Ve svém vztahu k účastníkům mediace působí preventivně, aby se u nikoho nevyvinul vztah závislosti.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

PROJEKT FORMOVÁNÍ PROFESE „SOCIOKULTURNÍ MEDIÁTOR“ – INSPIRACE PORTUGALSKÝM MODELEM JE PODPŮŘEN Z EVROPSKÉHO SOCIÁLNÍHO FONDU
PROSTŘEDNICTVÍM OPERAČNÍHO PROGRAMU LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST

Mediátorka a její zaměstnavatel nereprezentují žádnou instituci. Dohlížíjí na to, aby neztratili svou nezávislost. Nesmějí být manipulováni ani ovládáni jednotlivci, institucemi, které se jich dovolávají, nesmějí podléhat tlakům politickým, morálním, právním nebo finančním.

Mediátorka a její zaměstnavatel musí být zvláště pozorní při dodržování etických zásad procesu mediace v urgentních a krizových situacích.

2. KVALITA A KOMPETENCE SOCIÁLNĚ-KULTURNÍHO MEDIÁTORA A MEDIÁTORKY

Dodržování následujících principů je zárukou kvalitního výkonu sociálně-kulturní mediace a upevnění legitimacy této profese.

2.1 Pozice třetího

Sociálně-kulturní mediátorka je v rámci procesu mediace v pozici třetí nezávislé osoby, nezasahuje ve prospěch žádné ze stran.

Nicméně v situaci, kdy klienti mediace čelí očividné nespravedlnosti ze strany instituce, mediátorka může před institucemi hájit jejich zájmy a tím na chvíli opustit pozici třetího.

Zaměstnavatelé mediátorů musí hledat rovnováhu mezi potřebou mediace zastávat na jedné straně pozici třetí strany a na druhé straně potřebou odhalovat a upozorňovat na nespravedlivé situace, které zažívají někteří klienti při sporech s veřejnými institucemi.

Nestrannost

Sociálně-kulturní mediátorka umožňuje všem stranám vyjádřit svůj pohled a názor na vzniklou situaci.

Sama svůj názor nevyjadřuje, aby během mediace neovlivňovala její účastníky, kteří mají za proces odpovědnost.

Nicméně vzhledem k její kulturní, sociální a geografické orientaci, kterou má společnou s klienty mediace, má mediátorka zvláštní postavení, které musí reflektovat.

Z důvodu kulturní blízkosti je s klienty v úzkém vztahu. Ale díky své profesionalitě ví, jak s účastníky mediace jednat, má stanovené hranice, které jí umožňují najít rovnováhu mezi vhodným odstupem a blízkostí.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

PROJEKT FORMOVÁNÍ PROFESE „SOCIOKULTURNÍ MEDIÁTOR“ – INSPIRACE PORTUGALSKÝM MODELEM JE PODPŮŘEN Z EVROPSKÉHO SOCIÁLNÍHO FUNDU PROSTŘEDNICTVÍM OPERAČNÍHO PROGRAMU LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST

Sociálně-kulturní mediátorka dohlíží na to, aby její osobní přesvědčení a hodnoty (politické, náboženské a další) nevstupovaly do mediace.

Pokud se mediátorka v rámci mediace konfrontuje se zkušenostmi či osobními postoji ovlivňujícími její nestrannost, předá případ jiné mediátorce.

Role stavitelky mostů

Sociálně-kulturní mediátorka pomáhá migrantům hledat kompromis mezi hodnotami jejich původní kultury a kultury země přijímací.

Mediátorka nenutí klienty k žádným změnám, ale ani nepodporuje dodržování tradičních hodnot.

Tato role stavitelky mostů pomáhá klientům přizpůsobit se jejich novému kulturnímu prostředí, aniž by došlo k přerušení vazeb na jejich původní kulturu.

Mediátorka napomáhá procesu vyjádření a vysvětlení specifických potřeb, hodnot a chování klientů – migrantů směrem k institucím. To přispívá k tomu, že instituce přizpůsobují své pracovní postupy s cílem zohlednit zvláštnosti klientů v sociálně-kulturním kontextu.

Kompetentní mediace a supervize

Sociálně-kulturní mediátorka má tyto kompetence:

Opírá se především o reflektovanou osobní zkušenost zahrnující sociální, biografické a historické aspekty její osobní cesty a překonávání obtížných situací. Její dovednosti jsou opřené o praktické zkušenosti.

Nicméně tyto zkušenosti nejsou jediným předpokladem výkonu mediace. Mediátorka je za podpory svého zaměstnavatele povinná získat odpovídající vzdělání pro oblast sociálně-kulturní mediace.

V rámci výkonu své role se účastní odborných setkání, porad, supervize a k přispívá svou praxí k debatě o profesi a jejímu rozvoji.

Sociálně-kulturní mediátorka je povinná se průběžně vzdělávat a aktualizovat své poznatky.

Zaměstnavatel umožňuje mediátorce vzdělávání v zájmu zvyšování jejich kompetencí.

Přeloženo z textu *LES FÉMMES - RELAIS, MEDIATRICES SOCIALES ET CULTURELLES. De principes déontologiques, un métier.* Fédération des associations de femmes-relais de Seine-Saint-Denis. Profession Banlieue, Institut régional du travail social de Paris Île-de-France, březen 2006. Dostupné na: http://www.professionbanlieue.org/c__7_41_Publication_137__0__Les_femmes_relais_mediatrices_sociales_et_culturelles_Des_principes_deontologiques_un_metier_87_p_a_telecharger.html

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

PROJEKT FORMOVÁNÍ PROFESE „SOCIOKULTURNÍ MEDIÁTOR“ – INSPIRACE PORTUGALSKÝM MODELEM JE PODPŮŘEN Z EVROPSKÉHO SOCIÁLNÍHO FONDU PROSTŘEDNICTVÍM OPERAČNÍHO PROGRAMU LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST